

Instytut Nauk Społecznych i Ochrony Zdrowia PWSW

KARTA PRZEDMIOTU: „FINANSE PUBLICZNE I RYNKI FINANSOWE”

1. Przedmiot i jego usytuowanie w systemie studiów

1. Jednostka prowadząca kierunek studiów	Instytut Nauk Społecznych i Ochrony Zdrowia
2. Nazwa kierunku studiów	Stosunki międzynarodowe
3. Forma prowadzenia studiów	stacjonarne
4. Profil studiów	praktyczny
5. Poziom kształcenia	studia I stopnia
6. Nazwa przedmiotu	Finanse publiczne i rynki finansowe
7. Kod przedmiotu	MK44
8. Poziom/kategoria przedmiotu	przedmiot do wyboru w ramach modułu „biznes międzynarodowy”
9. Status przedmiotu	fakultatywny
10. Usytuowanie przedmiotu w planie studiów	semestr IV
11. Język wykładowy	polski
12. Liczba punktów ECTS	3
13. Koordynator przedmiotu	dr inż. Janusz Hamryszczak
14. Odpowiedzialny za realizację przedmiotu	dr inż. Janusz Hamryszczak

2. Formy zajęć dydaktycznych i ich wymiar (godziny w siatce studiów; tygodnie praktyk)

Wykład DW	Ćwiczenia DC	Konwersatorium DK	Laboratorium DL	Projekt DP	Seminarium DS	Praktyka DPZ
15	30					

3. Cel zajęć

Celem zajęć jest zapoznanie studenta z funkcjonowaniem złożonego systemu finansowego gospodarki rynkowej, którego integralną częścią jest również system finansów publicznych. Celem jest także kształtowanie wiedzy i umiejętności studentów w zakresie posługiwania się podstawowymi terminami i pojęciami z zakresu finansów publicznych i rynków finansowych, umiejętności rozpoznawania i charakteryzowania podstawowych elementów rynków finansowych (podmiotów strony podaźowej i popytowej, przedmiotu wymiany, cen, specyfiki relacji rynkowych itd.), a także identyfikowania głównych instrumentów i zasad kształtujących finanse publiczne i rynki finansowe.

4. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

- Pozytywne zaliczenie z przedmiotów *Dynamika zmian społecznych* oraz *Międzynarodowe stosunki gospodarcze* wskazujące na posiadanie ogólnej wiedzy z na temat procesów społecznych oraz międzynarodowych stosunków gospodarczych.
- Pozytywne zaliczenie przedmiotu *Ekonomia* wskazujące na uzyskanie podstawowej wiedzy z zakresu mikro i makroekonomii.
- Wiedza i umiejętności z zakresu przedmiotu *Polityka gospodarcza i społeczna*

5. Efekty kształcenia, wraz z odniesieniem do efektów kształcenia dla kierunku

<i>Lp.</i>	<i>Opis efektów kształcenia</i>	<i>Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia</i>
W_01	Definiuje i opisuje podstawowe kategorie finansowe (pieniądz, dochody, wydatki, przychody, rozchody, instrumenty finansowe).	K_W17
W_02	Charakteryzuje (od strony podmiotowej i przedmiotowej) podstawowe rynki finansowe (pieniężny, depozytowo-kredytowy, kapitałowy). Charakteryzuje ogniwa systemu finansowego i ich powiązania. Wyjaśnia mechanizmy funkcjonowania sektora finansów publicznych.	K_W11
W_03	Rozpoznaje wzajemne powiązania i zależności między sektorem budżetowym a gospodarką. Dostrzega i potrafi opisać zależności pomiędzy sektorem finansów publicznych a rynkowym systemem finansowym.	K_W04
U_01	Klasyfikuje i charakteryzuje transfery finansowe w gospodarce. Określa zwrotne i bezzwrotne źródła gromadzenia i wydatkowania środków finansowych przez różne podmioty prowadzące gospodarkę finansową.	K_U02
U_02	Przewiduje makroekonomiczne skutki określonych decyzji w zakresie polityki fiskalnej. Wyprowadza wnioski na podstawie analizy określonych procesów społeczno-gospodarczych dla sytuacji sektora finansów publicznych. Mierzy udział sektora budżetowego w alokacji i redystrybucji zasobów.	K_U09 K_U10
K_01	Akceptuje różne perspektywy poznawcze zjawisk finansowych i gospodarczych oraz formułuje własne sądy. Posiada umiejętność do współdziałania z innymi oraz sprawność komunikowania.	K_K01 K_K05

6. Treści kształcenia – oddzielnie dla każdej formy zajęć dydaktycznych

(W – wykład; C – ćwiczenia; K – konwersatorium; L – laboratorium; P – projekt; S – seminarium; PZ - praktyka)

<i>Lp.</i>	<i>A\ Tematyka wykładów</i>	<i>Liczba godzin</i>
W1	Podstawowe pojęcia z dziedziny finansów – kategorie: finanse, gospodarka i polityka finansowa, system finansowy; zwrotne i bezzwrotne źródła gromadzenia i wydatkowania środków finansowych	2
W2	Problematyka budżetu państwa. Zasady gospodarki budżetowej państwa –	2

	podstawowe kategorie budżetowe (dochody, wydatki, przychody, rozchody budżetowe); problem równoważenia budżetu, deficyt budżetowy; zasady gospodarki budżetowej; procedura budżetowa.	
W3	Pojęcie i formy dochodów publicznych. Polityka fiskalna – charakterystyka dochodów publicznych (ich form, źródeł i struktury); istota, cele i narzędzia polityki fiskalnej; podatek jako kategoria ekonomiczna, podział podatków, teorie podatkowe.	2
W4	System zabezpieczenia społecznego – ubezpieczenia społeczne i pomoc społeczna; ubezpieczenia zdrowotne; system ubezpieczeń emerytalno-rentowych – aspekty teoretyczne, ramy instytucjonalne, problemy w Polsce i na świecie.	2
W5	Wydatki publiczne. Deficyt budżetowy i dług publiczny – charakterystyka wydatków publicznych; wydatki a dobra publiczne, teorie w zakresie wydatków publicznych, przyczyny wzrostu wydatków publicznych; konsekwencje i źródła finansowania deficytu budżetowego i długu publicznego.	2
W6	Rynek pieniężny, instrumenty rynku pieniężnego. Polityka pieniężna banku centralnego - rynek pieniężny - funkcje, uczestnicy, instrumenty finansowe; funkcje banku centralnego, cele i instrumenty polityki monetarnej.	2
W7	System bankowy. Struktura i znaczenie w systemie gospodarczym – funkcje i struktura systemu bankowego, rodzaje banków; otoczenie instytucjonalne sektora bankowego; stabilność systemu bankowego i jego znaczenie dla realnej gospodarki; rozwój sektora bankowego w Polsce.	2
W8	Rynek kapitałowy – funkcje i struktura rynku kapitałowego, instrumenty rynku kapitałowego; instytucjonalne formy rynku papierów wartościowych.	1
	Suma	15
B\ Tematyka ćwiczeń		
C1	Pojęcie i funkcje finansów publicznych – elementy składowe finansów publicznych (podsektory) i ich wzajemne powiązania; mechanizm finansowania i wydatki sektora finansów publicznych, zasada funduszów; funkcje: alokacyjna, redystrybucyjna, stabilizacyjna, kontrolna.	2
C2	Ogniwa systemu finansowego. Rodzaje strumieni finansowych w gospodarce i subsystemów finansowych	2
C3	Pojęcie i cechy budżetu. Procedura budżetowa. Zasady budżetowania – elementy konstrukcji budżetu; równowaga budżetowa a deficyt budżetowy; konsekwencje zasad budżetowych; charakterystyka procedury budżetowej; budżet liniowy, zadaniowy, operacyjny i mieszany.	2
C4	System podatkowy - cechy podatków i opłat; elementy konstrukcji podatku; charakterystyka polskiego systemu podatkowego.	2
C5	Ekonomiczne skutki podatków, - krzywa Laffera i jej interpretacja.	2
C6	Ubezpieczenia społeczne i gospodarcze – charakterystyka składek w ramach ubezpieczeń społecznych oraz świadczeń; trzy filary ubezpieczeń emerytalnych w Polsce; wyzwania przed systemem ubezpieczeń emerytalnych i rentowych;	2
C7	Ubezpieczenia gospodarcze – rodzaje ubezpieczeń obowiązkowych i dobrowolnych. Charakterystyka rynku ubezpieczeń gospodarczych.	2
C8	Finanse samorządu terytorialnego – szereble samorządu terytorialnego i ich zadania, źródła finansowania zadań lokalnych i regionalnych; samodzielność	2

	finansowa i zadłużenie JST; ocena gospodarki finansowej JST w kontekście kreowania rozwoju lokalnego i regionalnego.	
C9	Charakterystyka działalności operacyjnej banków - rodzaje operacji bankowych; ryzyko bankowe - podział i charakterystyka; klasyfikacja kredytów bankowych; determinanty jakości portfela kredytowego; struktura wyników finansowych banków, trendy w rozwoju banków.	2
C10	Rynek depozytowo-kredytowy. kredytowanie ludności i przedsiębiorstw przez banki; rynek depozytowy; poziom pokrycia kredytów depozytami w bankach.	2
C11	Rynek funduszy inwestycyjnych - podział i charakterystyka funduszy inwestycyjnych, rozwój rynku funduszy inwestycyjnych w Polsce.	2
C12	Rynek walutowy – funkcje, uczestnicy, rodzaje instrumentów, problemy (spekulacja, asymetria informacji itd.).	2
C13	Rynek kapitałowy – segmenty, instrumenty, rynek regulowany i nieregulowany.	2
C14	Giełdy papierów wartościowych. Znaczenie giełdy papierów wartościowych we współczesnym systemie finansowym. Rodzaje giełd, Systemy notowań. Metody analizy rynku.	2
C15	Przedsiębiorstwo na rynku kapitałowym – jako inwestor i emitent papierów wartościowych	2
	Suma	30

7. Metody weryfikacji efektów kształcenia /w odniesieniu do poszczególnych efektów/

Efekt kształcenia	Forma weryfikacji						
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt/referat	Sprawdzian wejściowy	Sprawozdanie	Inne
W_01		X (test otwarty)					Obserwacja zaangażowania
W_02		j.w.					
W_03		j.w.	X				Obserwacja zaangażowania
U_01		j.w.		X			
U_02		j.w.	X				
K_01							Obserwacja zaangażowania

8. Metody dydaktyczne (opis)

Wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia obejmują dyskusję moderowaną, analizę i interpretację danych źródłowych (statystycznych), rozwiązywanie zadań, analizę studium przypadku, przygotowywanie referatów, pracę zespołową.

9. Ocena osiągniętych efektów kształcenia

Zaliczenie ćwiczeń – pozytywne zaliczenie kolokwium pisemnego, obecność i aktywność na zajęciach (m.in. ocena przygotowanych referatów i ich prezentacji, obserwacja postawy).

Zaliczenie wykładu - zaliczenie testu egzaminacyjnego (pisemny test o charakterze otwartym, obejmujący zarówno zagadnienia podejmowane na ćwiczeniach jak i na wykładach).

9.1. Sposoby oceny

ocena formująca (ćwiczenia) :

F1	Kolokwium
F2	Referat/prezentacja
F3	Obserwacja aktywności i postawy studenta
R-m	Średnia zwykła F1+korekta (+,- ;F2, F3)

ocena podsumowująca (egzamin):

Warunek przystąpienia	Pozytywne zaliczenie z ćwiczeń
Ocena ostateczna	Pozytywna odpowiedź na minimum 55% pytań (zadań) w teście egzaminacyjnym

9.2. Kryteria oceny

Efekt kształcenia	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
W_01; W_02; W_03 U_01; U_02; K_01	Student zna podstawowe kategorie finansowe, rozumie najważniejsze powiązania pomiędzy ogniwami systemu finansowego, potrafi wykonać uproszczone analizy, opisuje najważniejsze rynki finansowe w aspekcie podmiotowym i produktowym	Student w stopniu dobrym opanował najważniejsze kategorie finansowe z zakresu programowego, dobrze rozpoznaje zależności pomiędzy ogniwami systemu finansowego, zna fundamentalne teorie finansów i bankowości, potrafi wykonywać podstawowe analizy.	Student zna wszystkie wymagane kategorie finansów i bankowości, rozumie i opisuje powiązania i współzależności pomiędzy nimi, umie wykonać pogłębione analizy (dynamiki zjawisk, przyczynowo-skutkowe), potrafi opisać najważniejsze zjawiska i trendy (problemy) w systemie finansów publicznych i na rynkach finansowych.

10. Literatura:

a) podstawowa

- 1 Owsiak S., *Finanse publiczne. Teoria i praktyka*, Warszawa 2014.
- 2 Czekaj J. (red.), *Rynki, instrumenty i instytucje finansowe*, Warszawa 2008.
- 3 Żyżyński J., *Budżet i polityka podatkowa. Wybrane zagadnienia*, Warszawa 2009.

b) uzupełniająca

1. Podstawka M.(red.), *Finanse*, Warszawa 2010.
2. Dębski W., *Rynek finansowy i jego mechanizmy. Podstawy teorii i praktyki*, Warszawa 2010.
3. Korenik D., Korenik S., *Podstawy finansów*, Warszawa 2004.
4. Zaleska M. (red.), *Współczesna bankowość*, Warszawa 2007.

11. Nakład pracy studenta – bilans punktów ECTS

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 h
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	6 h
Udział w ćwiczeniach/konwersatoriach/laboratoriach	30 h
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń/ laboratoriów	8 h
Udział w konsultacjach	1 h
Wykonanie projektu i dokumentacji	5 h
Przygotowanie do kolokwium	8 h
Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15 h
Udział w zaliczeniu	1 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	89 h
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS
Obciążenie studenta na zajęciach kontaktowych	47 h =1,5 ECTS
Praca samodzielna studenta	42 h = 1,5 ECTS

12. Zatwierdzenie karty przedmiotu do realizacji

Koordynator przedmiotu: dr inż. Janusz Hamryszczak

Dyrektor ISZ PWSW: dr hab. prof. PWSW Marek Delong